

sum; deinde vero hominem a se conditum in eo posuit, qui operaretur, & custodiret illum; & tertio tandem poena mortis deterruit, si legem, sibi latam frangeret, nec iuxta loci sanctitudinem viveret: ita nos pariter ab initio in primis tribus distinctionibus Paradisum Religionis nostrae in tota substantia, & integritate plantavimus; in quarta vero Fratres posuimus, qui operentur, & custodiant disciplinam ejus. Nunc autem cum ad quintam accedimus, eam de transgressionibus, & poenis usque ad exilium, & repulsam ab hoc Paradiso instituimus.

CAPUT I.

De culpis Regularibus, & poenis earum in genere.

1. Audito hic nomine culpae, caveant Fratres, ne per illud culpam essentialem, aut Theologicam semper intelligant, quae mortaliter, aut venialiter laedat; nomen enim culpae in praesenti si consideretur ut pura transgressio simplicis Constitutionis, aut Regulae, solum usurpari debet pro culpa legali, quatenus respicit poenam legis, cui nos omnes, etiam sine vera culpa subijcitur. Alia vero transgredi possumus, quae ex qualitatibus, vel materia ad culpam essentialem pertineant.

2. Culpas autem hujusmodi in quatuor genera dividimus, videlicet in levem, gravem, graviolem, & gravissimam. Illam quidem levem appellamus, quae ex levi, aut veniali malitia committitur, vel est tantum pura regularis transgressio ex sola inadvertentia, cum fragilitate, & absque ulla speciali malitia procedens. Reliquas vero, vel dicimus graves ex solo majori pondere materiae a Regula tantum, seu Constitutionibus simpliciter ordinate, etiam si absit malitia, & vera ratio culpae, vel eas graviores, aut gravissimas nuncupamus ratione adjuncti praecipui contemptus, seu gravis malitiae, secundum magis, & minus ex lege Divina, vel Ecclesiastica provenientis.

3. Et licet ad haec quatuor genera culpae omnis transgressio Regulae, Constitutionum, Votorum, & quorumcumque praepceptorum reducatur, eo quod materia sit semper ex se, vel circumstantiis levis, gravis, gravior, aut gravissima, non omnes tamen, sed aliquos tantum sub distinctis generibus immediate constituimus, non solum quia eas diligentius vitari intendimus, sed eo maxime, ut Praelati ad earum similitudinem pro reliquis, poenas inferant, ubi non fuerint a lege taxatae, & cum opus fuerit eas prohibere sub poena gravis, gravioris, aut gravissimae culpae, mensuram in exemplis habeant unde poenas prudenter, & prohibitiones addiscant.

4. Tandem itaque ut circa poenas culpae inferius designandas, & universim omnes alias, quae sunt in nostris Constitutionibus dispersae, aut a Praelatis imponenda recta ratio habeatur, ut tam jure, quam prudentia delinquentibus inferantur, decernimus, & declaramus, quod nullis poenis in Constitutionibus, seu alibi inflictis (nisi sit poena excommunicationis lata sententiae) sit aliquis in Ordine obnoxius usque dum Praelati declaratio superveniat.

CAPUT II.

De levi Culpa.

1. Cum de parvis transgressionibus agimus, quas, vel nulla, aut levis malitia perpetrat, non omnes quidem ad censuram ducimus, sed quas specialiter regularis observantia commendat, & magis vitari intendimus unde levis culpa est. Si quis mox, ut signam factum fuerit non statim relinquit omnibus ad Chorum devote, & festinanter Deum laudaturus se conferat. Si quis in Choro legendo, cantando offenderit, & non statim coram omnibus humiliter se prosternerit. Si quis Divino Officio non intentus, vagis oculis, & motu incompotito aliquam mentis levitatem ostenderit. Si quis in Ecclesia, Refectorio, aut Dormitorio silentium fregerit, vel strepitum aliquem concitaverit, seu ibidem riserit, sive aliis Fratribus causam ferendi praebuerit. Si quis lectiones, vel alia quae in Choro legere, aut cantare debuit, non satis ea praeviderit.

2. Item levis culpa est si quis elemosinas redemptionis exigendo, sive inter seculares quomodocumque versando otiosa locutus fuerit, vel commiserit. Si quis in vigilia Natalis Domini non interfuerit mature Capitulo, ut praenuntiat Redemptionis nostrae exordiis Deo Redemptori nostro mente, & corpore gratias referat. Si quis dormitans in Choro, se non sobrium, ac devotum insinuet.

3. Insuper levem culpam dicimus, si quis Altaris, vel Ecclesiae ornamenta, seu libros non advertenter, & accurate tractaverit. Si de concessis ad usum alicui Fratri nonnulla pauca sine ipsius licentia acceperit. Si quidquam utensilium fregerit, vel emisit; si quid cibi, aut potus effuderit, aut de hujusmodi quidpiam, sine Benedictione sumpserit. Si quis horam, qua in Conventum debet venire protraxerit. Si communi refectio aliquando non adfuerit. Si commune mandatum leviter impositum praeterierit.

4. Denique levem culpam incurrit, qui vestes suas, aut libros loco statuto non deposuerit ordinate, vel eis negligenter usus fuerit. Si quis leve mendacium dixerit. Si quis literas scribat, vel recipiat sine speciali licentia Praelati. Si quis de victu, & vestitu querimoniam fecerit.

5. De his ergo, aliisque similibus Fratres se in Capitulo accusent, & aliis humiliter veniam postulantes injungatur a Praelato aliqui Psalmus in poenam, quem flexis genibus recitent, vel quod Terram, aut pedes Fratrum humiliter deosculentur, qui autem de illis non se accusaverint, majorem poenam subeant, juxta Superioris arbitrium. Sciant tamen omnes, qui hanc humilitatem impleverint lucrum indulgentiarum assequi a Paulo V. Apostolica dignatione dispensatum.

CAPUT III.

De gravi Culpa.

1. Gravis culpa est, si quis ultra modum, cum aliquo in iudicio contenderit. Si Frater cum Fratre intra, vel extra Monasterium lites habuerit. Si quis alicui Fratri aliquam non gravem contumeliam objecerit. Si quis in alium, Fratrem se verbis inordinatis invexerit. Si quis jejunia Ordinis sine justa causa violaverit. Si quis ad communes disciplinas non convenerit.

Si

Si quis ab Oratione Mentali semel, atque iterum abfuerit. Si quis ad Capitulum quotidianum non accesserit. Si quis silentium non tenere in conversatione duxerit.

2. Rursus gravem culpam statuimus, si quis sibi concessa, vel donata suscipiat, sine Praelati licentia. Si quis rem parvi momenti sibi collatam celaverit. Si quis oculos ad vana seculi immodeste direxerit. Si quis indumenta, vel aliud aequalis, seu majoris ponderis, ex concessis ad usum alicui Fratri propria auctoritate sibi applicare praesumpserit.

3. Insuper gravis culpa est: si quis aliquid cum juramento, sine necessitate negaverit, vel protulerit. Si quis immodestum sermonem vaniloquum, aut scurrilia dixerit, vel (quod gravissimum est) in usu habuerit. Si quis leve mendacium de industria profudisse repertus fuerit. Si quis aliquid dixerit, vel egerit, quo Fratres juste, non tamen graviter offendantur. Si quis in officio cui praepositus est negligenter se gesserit, ut sunt Commendatores, Procuratores, Clavigeri, aut alii quicumque, qui munus sibi impositum levi expleant sollicitudine. Si quis Fratri praeteritam culpam (levem scilicet, aut gravem) pro qua jam satisfecerit exprobraverit. Si quis cum foemina, vel suspecta, vel in loco suspecto locutus fuerit.

4. Ulterius ut gravis culpa reum puniri statuimus: si quis cum licentia Praelati egressus a Monasterio ultra terminum assignatum moram fecerit. Si quis de via veniens eadem hora Benedictionem a Praelato non susceperit. Si quis interiorum laneam tunicam, sine dispensatione Praelati, si vestes insuper laneas, & omnino albas, etiam iter faciens non induerit. Si quis in ipso itinere, vel ubicumque extra domum signum Ordinis, vel sursum non gestaverit. Si quis cum fugitivis, & apostatis, quando poenitent consuetudinem, & familiaritatem habuerit. Si quis ubi Conventus Ordinis adest extra illum pernoscere ausus fuerit.

5. Amplius gravis culpa sit, & severissime vindicanda, si quis publice pilam, publice, vel privatim talos, ludifolia, aut alia fortitudia de jure prohibita, seu quoscumque profanos ludos exercuisse repertus fuerit.

6. Adhuc culpam gravem dicimus; si quis molestiam, injuriam, aut quodcumque aliud damnum sibi a Fratribus illatum Parentibus, Cognatis, vel amicis, quasi pro solatio aperuerit. Si quis petitiones, & literas, quae pro negotiis Conventuum mittuntur ad Superiores subscripserit, nisi prius in Capitulo pleno legantur, ibique publice subscribantur ab omnibus. Si quis aliquam de his gravibus, aut levibus culpis in se, vel alio proterve defenderit.

7. Pro his ergo, & similibus culpis, qui veniam sine proclamatione exoraverit, correptione suscepta, vel etiam disciplina adhibita, si juxta qualitatem culpae Praelato placuerit tres dies in pane, & aqua jejuret. Proclamatus autem, & in Confessione obduratus, si sit aliunde convictus, juxta duritiam sui cordis districtius a Praelato puniatur.

CAPUT IV.

De graviore Culpa.

1. Ad graviorem culpam sequentia crimina ducimus. Primo enim si quis peccatum

lethale commiserit. Si quis latro domesticus, vel ebrius deprehensus fuerit. Si quis in Patres majores, aut stirpem alicujus Fratris turpe quidquam, vel indecorum objecerit, vel eadem in iudicium Ordinis deferat, quae testimonio nostrorum Fratrum probare nequiverit. Si quis de bonis sibi collatis, sive ad usum permittis quidquam in materia gravi Praelato celaverit. Si quis jejunia ab Ecclesia locis, seu dioecesebus instituta, temere violaverit. Si quis literas quoscumque ad se non directas refecare, legere, aut abscondere audeat, nisi fuerit Praelatus illius ad quem diriguntur. Si quis in Curia seculari pro causa aliena testimonium cum juramento perhibeat, sine licentia Praelati, & potissime si pretio, odio, vel amore id praestiterit. Si quis praecipuum obedientiae a Praelato, vel Constitutionibus impositum praeterierit. Si quis Votum castitatis temeraverit.

2. Ad hanc etiam culpam trahimus, si quis per contumaciam, vel manifestam rebellionem suo Praelato fuerit inobediens, vel cum eo proterviter contendere ausu temerario praesumpserit. Si quis pro declinanda obedientia sibi, vel alteri injungenda, seu posita, vel pro Conventualitate assequenda, seu mutanda, vel pro impetrando officio, dignitate, aut gradu, sive pro aliis quibuscumque a Praelatis Ordinis obtinendis per se, vel alium, favores extra Ordinem procuraverit.

3. Id genus praeterea sunt si Praelatus infirmis Fratribus, quae Medicus praeeperit, & eorum valetudini fuerint necessaria, non opportune providerit. Si quis sine voce, vel munere ad Capitulum Generale, vel Provinciale accesserit, sine speciali licentia in scriptis a Magistro, vel Provinciali respective concessa. Si quis scribens ad Capitulum, de his quae ad statum Ordinis, aut alicujus domus monere conveniat vera non scripserit convictus fuerit. Si Commendator rationem reddens in Capitulo de Domino sibi credita Diffinitorium falsa narratione deceperit. Si quis aditum foeminis ad Clausuram patefecerit, easve deduxerit, aut intrasse permiserit. Si quis sine licentia Praelati a Monasterio egrediatur.

4. Iterum culpa gravior est, si quis bonam Ordinis ad curam sibi tradita dissipaverit. Si quis ab statutis, ordinationibus, & correctionibus Ordinis, vel Commendatorum obedientia ad alium Judicem appellaverit, vel etiam Praelatos legitimos, & ordinarios recusatione depulerit. Si quis extra viam juris, exemptionem ab Ordinis obedientia, vel correctione procuraverit. Si quis Fratrem, vel Ordinem nostrum in aliquo apud alias quascumque personas dissimulaverit. Si quis arma offensiva habuerit, vel portaverit. Si quis in sententiam excommunicationis rite latam scienter incidit.

5. Qui ergo hujusmodi culpas commiserit, si de his proclamatus sponte confiteatur, & veniam obsecrans immanitatem sui sceleris lacrimabiliter planxerit, vapulet juxta qualitatem suae resipiscentiae, & criminis, & per duos menses in carceratus, omnibus festis feriis in Refectorio super nudam terram jejunium panis, & aquae sustineat. Aliis vero diebus, sicut ceteri Fratres reficiatur. Quod si inconfessus, & renuens legitime convincatur, praedicta severius augeatur poena, juxta discretionem Praelati.

6. Si

municationis majoris sententiam illius superius impositas juxta decreta Concilii Tridentini, cum per biennium voce activa, & passiva privatum declaramus: pecunias vero, aut alia quaecumque bona illius, qui de proprietatis crimine convictus fuerit, Commendator apprehendat, statimque moneat Magistrum, & Provinciale, ut de illis prudenter, & cum æquitate, provideant, attento jure domus, vel cujuscumque alterius, ad quem ex æquo pertineant.

3. Frater insuper, qui per se, vel alium mercaturam, aut usuram instituit, seu etiam ille, qui bona, & res Conventus, aut Ordinis furtive, & quomodolibet injuste alienaverit, tamquam vere proprietarium præsentis Constitutione declaramus, & poenis ejusdem criminis subjiciamus.

4. Qui autem proprietarius (quod Deus arceat) e vita decesserit tanquam Jude socius sepultura Ecclesiastica privatus in campo sepe-liatur.

CAPUT VIII.

De Appellationibus, & recusationibus frustratoriis.

1. Cum natura humana conditio prona, & facilis sit ad malum, & plures sui status, & professionis immemores litigia, & discordias occasione appellandi anxie perquirant, ut sub querimoniarum, supplicationum, & appellationum velamento evagandi ansam arripiant, & sub sanctitatis prætextu bona Ordinis in detestabiles usus consumant in nostræ Religionis jacturam, & Divinæ Majestatis offensam, præsentis Constitutione in virtute Spiritus Sancti, & sub excommunicationis sententia præcipimus, ne quis Capitulo, vel extra, in aliquo loco quacumque dignitate in Ordine, statu, vel conditione sit præditus, audeat ab statutis, ordinationibus, correctionibus, vel obedientiæ Magistri Generalis, Provincialis, Diffinitorii, aut cujuscumque Prælati alium Judicem (salva semper auctoritate Apostolica) appellare, vel per viam appellationis, aut cujusvis querimoniarum eorum judicio non acquiescere.

2. Transgressor vero hujus dispositionis, ut poenam gravioris culpæ, absque spe relaxationis incurrat constituimus, quam si forte sustinere renuerit, ex nunc pro tunc ipso facto excommunicamus, rursus etiam illum in carcerem includi præcipimus, inhabilemque ad omnem administrationem spirituales, vel temporales manere in perpetuum. Qua de poena solus per se Magister, vel Provincialis cum Diffinitorio, & prævia correctione, ac validis poenitentiarum gemitibus dispensare possit.

3. Quod si in eam vesaniam audaciamque devenierit, ut ad profana seculi tribunalia confugiat, & ad illa quovis prætextu, aut quæsto colore, causas ordinis, & earum appellationes deferat, quicumque ille fuerit, & quavis conditione, dignitate, vel gradu insignitus, se noverit incursum in excommunicationis sententiam a Sino Clemente VIII. in hujusmodi audaces severissime latam, folique Romano Pontifici citra mortis articulum reservatam, necnon in privationem perpetuam utriusque vocis, officiorum, & dignitatum, ac etiam inhabilitatem ad illa ipso facto, & absque declaratione aliqua: quas poenas non dissimiliter participant omnes

illi, qui directe, aut indirecte favent, & consulant præfato recursum.

4. Similiter etiam præcipimus, ut nemo ex nostris fratribus in suis causis judicialibus Prælatos Ordinis legitimos, & Ordinarios recusare valeat, nisi justa adsit, & gravissima ratio, quam recusator probare teneatur, nec illa valorem habeat, priusquam esse rationabilem censetur per duos Patres ab eo videlicet eligendos, qui Prælati recusati Superior fuerit immediatus. Probatio autem a recusante fiat intra terminum a prædictis Patribus sibi designatum. Interea vero dum intra illum de justa recusatione agitur, Prælati recusati causas, quæ apud illos versantur omnino suspendant. Si autem recusator in probatione defecerit, voce activa, & passiva maneat per decennium privatus, & biennio sub poena reclusionis, & gravioris culpæ de sua levitate, & temeritate poeniteat.

CAPUT IX.

De impetrantibus favores, & literas deprecatorias pro captandis honoribus.

1. Cum in electionibus ad officia, & collationibus dignitatum Ordinis summopere cavere debeamus, ne hæc eadem per favores extraneos, aut potentum deprecationes, & literas extorqueantur a fratribus, unde, vel Ordo, ejusque regimen obturbetur, seu deprimatur æquitas, vel Prælati in arcto positi pendeant, a favoribus autem amoventes deprecantium in se, vel Ordinis indignationem concitent; idcirco sub formalis obedientiæ præcepto statuimus, & ordinamus, ut nemo ex nostri Ordinis fratribus ab aliqua persona extra illum, quacumque dignitate, gradu, vel eminentia præcellat, neque a communitate aliqua populi, vel urbe, seu quolibet alio senatu, congregatione, vel cœtu, per se, vel alium, aut alios preces, vel literas deprecatorias, comminatorias, monitorias, commendatorias, aut quascumque alias, ad Magistrum Generalem, Provinciale, Capitulum vel ejus Diffinitores, seu etiam ad Ordinem, quovis modo directas pro dignitate aliqua, officio, aut alio quocumque honore obtinendo, quomodolibet impetret, vel impetrare contendat.

2. Si quis autem aliquid de prædictis tam in genere, quam in specie, hac via procuraverit, vel etiam obtinuerit, necnon qui dictis favoribus, aut literis impetrandis auxilium dederit, aut eorum quoquo modo impetrationem participaverit, ac etiam qui illis sponte oblati, & minime conquestis usus fuerit præter poenam gravioris culpæ privatus maneat voce activa, & passiva, ac omnibus honoribus, gradibus, & officiis obtentis, & cum perpetua inhabilitate ad illa, quas poenas ipso facto incurrendas declaramus, universis vero Prælatibus præcipimus, ne illas unquam aliqua ratione modificent, nec præfatis literis, aut favoribus quomodolibet acquiescant.

3. Quod si frater aliquis extra prædicta pro quavis alia gratia, ut conventualitate, studio, impunitate culpæ, aut similibus præfatos favores applicaverit, unde Prælatorum regimen, & regularis vitæ semita disturbetur, gravioris culpæ poenis sine relaxatione, etiam a Magistro sub- jaceat.

CA.

CAPUT X.

De culpa, & poenis incorrigibilium.

1. Qualiter hujusmodi scelerati probari, & agnosci debeant satis jure communi, & præcipue decretis Sacræ Congregationis Concilii auctoritate Sini Urbani VIII. editis luculenter instruimur, ut non solum de illis disciplinis regularibus rite, & canonicè vindictam sumat, sed etiam, vel ad eos tempus justo judicio a communi societate separatos, quo poeniteant, vel a se perpetuo repellat, ut gregem Domini non inficiant.

2. Cum ergo aliquis ex suæ proterviæ, & indurationis merito sit repellendus ab Ordine, id minime fiat, nisi vere juxta juris communis dispositionem censetur incorrigibilis, & penes dicta decreta Sacræ Congregationis Concilii per unum annum in jejuniis, & poenitentia in carcere probetur. Quo elapso si non melioris frugis evaserit, quin potius in eadem, aut nova, & similia scelera dilabatur, tunc quasi patre membrum a religionis corpore præcidatur, ne in illud morbus accrescat, fiat tamen judicio solius Magistri Ordinis de consensu, & assensu sex Patrum de gravioribus religionis, quos juxta concessionem Alexandri VII. fore decernimus in singulis Provinciis totius Ordinis quatuor Diffinitores Provinciales, & duos Diffinitores Generales, vel istorum defectu duos Electores generales ejusdem Provincia, ita videlicet, ut in quacumque Provincia Generalis extiterit, in ipsa cum prædictis Patribus, & Diffinitoribus, seu Electoribus illius, de quocumque fratre Ordinis possit ferre sententiam.

3. Probatio autem de his omnibus sic rite, & canonicè fiat, si quis enim in causis inferius designandis deliquerit, conficiendus est legitime processus ad formam regularibus constitutam, & per sententiam puniendus; quod si secundo in idem, vel aliud simile, aut gravius delictum inciderit facto denuo processu per novam sententiam corripatur, & pariter moneatur, ut ab hujusmodi criminibus respiciat, sub poenis incorrigibili debitis. Si tertio tandem deliquerit in prædictis, infructu iterum alio processu, & sententia lata ad poenas incorrigibili designatas condemnabitur, & potissime ad carcerem per unum annum.

4. Ut ergo scelera pateant de quorum repetitione lapsu, & tandem de incorrigibilitate reus convinci debeat, denuoque repellat sententia maxime designatus, videlicet Apostasiam, vel fugam, expilationem, vel dissipationem bonorum Redemptionis, & Ordinis frequentes cum aliis fratribus contentiones, & rixas cum gravi percussione violenta, & præcipue si hæc eadem concipiantur insuper, vel seditio in Prælatos exercentur, partialitates, & divisiones in Conventibus quasi more castrorum agere, vel fovere, clausuræ violationem, carnis lapsum cum quolibet complice patratum, falsam accusationem, seu testimonium falsum literarum Apostolicarum, vel etiam Superiorum Ordinis confictionem, rapinam, & furtum, ebrietatem, ingressum ad Monasteria Monialium, veneficium, vel alia id genus flagitia, & enormia scelera sæpius iterata, & correctionibus non emendata.

5. Statim igitur, ac pro istis rite, & debite fuerit Frater expulsus debet Magister Ordinis

sententiam in eum latam, notam facere Dicecesano Loci, & eum pariter habitu clericali indutum illius juri, & obedientiæ subijcere, ipsum autem expulsam non relaxari illius vota Ordini nostro essentialia, & ab ipso in professione emissa, sed suspendi dumtaxat in his videlicet, quæ status expulsorum non patitur; in illis vero quæ non repugnant adstringi omnino ad eorum observantiam. Secundum si fuerit sacris initiatus manere suspensum ab omni ordinum exercitio, obligari tamen ad recitationem officii. Et tertium teneri in conscientia se se corrigere, & convertere in bonam frugem, ut dignus fiat, qui ad misericordiam, & Ordinis consortium denuo suscipiatur.

6. Ipsi tamen Prælati in Christi visceribus suademus, ut antequam gravissimum, & extremum expulsionis remedium experiantur, memores sint Paternæ charitatis, & mansuetudinis, quam ex officio, & Christi imitatione profitentur, nihilque intentatum relinquunt, quo animas Fratrum sibi creditas lucrari, & a profundo malorum eripere omni studio, & dilectione contendunt, ne si ob hanc negligentiam in vitiorum barathrum decendant, & aliquando pereant ex illorum manu Dominus istorum sanguinem exigat.

7. Ut autem litibus caveamus, quas ex hujusmodi expulsionibus oriri forte contigerit, præsentis Constitutione sancimus, ut literis, sive expulsionis sententiæ ista clausula inseratur, omnia nihilominus jura, actiones, & successiones, tam ex jure communi, quam ex privilegiis, seu statutis Ordinis, occasione suæ professionis ipsi Ordini in genere aut alicui Provincie, Congregationi, seu Conventui ipsius in specie, qualitercumque pertinentia eidem reservamus & in nullo penitus derogamus.

CAPUT XI.

De absolute Apostata, vel cujuslibet excommunicati.

1. Cum absolendus fuerit Apostata, vel alius quicumque excommunicatus ab hujus censure vinculo se humiliter, flexis genibus, Prælati submittat, vel ei, cui vicem delegaverit, habeatque nudum dorsum, & scapularium super caput, & faciem; Prælati vero, aut absolvens teneat virgas, seu aliud flagelli genus in manu, quo illum verberare debet, & dum ipse cum conventu Psalmum *Miserere mei*, alternis versibus recitat, ad finem cujusque versus nudam scapulam verberet, in conclusione vero Psalmi dicatur, *Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison. Pater Noster.*

¶ Et ne nos inducas in tentationem.
R. Sed libera nos a malo.
¶ Saluum fac servum tuum Domine.
R. Deus meus sperantem in te.
¶ Domine exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
¶ Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Præsta quæsumus Domine huic famulo tuo dignum poenitentiarum fructum, & Ecclesiæ tuæ sanctæ a cujus integritate deviam, restitue, ut peccatorum remissorum veniam consequendo reddatur innoxius.

A 2

Deus

6. Si autem poena carceris minuat, & Prælati ei communem societatem indulgeat, nihilominus prædictam abstinentiam eodem modo indeficienter compleat, donec præfati duo menses finiantur, & sit interea omnium novissimus in Conventu, & qui ob culpam perpetrata non erubuit membrum fieri diaboli, ad tempus (ut respiciat) a consortio ovium Christi maneat segregatus, per quod in eam humilitatem deveniat, ut quatenus se jungitur a societate Fratrum, ita Angelorum consortio se agnoscat indignum. Ipse vero quandiu in hac poenitentia versetur nullo fungatur officio, nisi transactis prædictis duobus mensibus, neque in aliquo vocem habeat, nisi in accusatione sui. Illis vero elapsis, & peracta huiusmodi poenitentia ad pristinum statum reducat.

7. Quoniam autem præter dicta crimina, sunt alia nonnulla sub genere gravioris culpæ designanda, quæ ob specialem sui malitiam, speciales quoque poenas exigunt, ultra superius declaratas: idcirco sequentia addere constituimus. Si quis enim gesta nostri Ordinis, punitiones, aut alia, quæ prudenter decet signari silentio in medium proferat, & aperiat, graviores culpam commisisse declaramus, & præter communem poenam de cætero huiusmodi proditorum Ordinis ab universis eius consiliis, & electionibus perpetuo depellimus. Si quis Fratrem a carcere extraxerit, aut instrumentum porrigat, quo illum, & vincula incarcerationis frangerit ejusdem culpæ reum facimus, eisdemque poenis obnoxium, quas merebatur extractus. Si quis ultorius conspirator extiterit quoad vixerit ad aliam quam administrationem temporalem, aut spirituales nostri Ordinis sit ineptus. Si quis sigillis Provincialium, aut Ordinis utatur, & cum illis literas Magistri, aut Provincialium confingat, omni voce activa, & passiva sit perpetuo privatus, nec illi ad honores ulterius literæ favent, quas temerarie præsumpsit. Si quis denique usurariam artem, seu mercaturam, vel negotiationem aliquando instituerit, præter excommunicationem, suspensionem, & alias poenas a jure inflictas, graviores culpam cum poenis ejusdem incurrere declaramus, & aliis insuper ad arbitrium Prælati pro criminis qualitate subijcimus.

CAPUT V.

De gravissima culpa.

1. Ante omnia, gravissima culpa est incorrigibilitas illius, qui nec culpas veretur admittere, nec poenas recusat ferre, vel ex eorum sæpius repetita inflictione prudenti iudicio cognoscitur non proficere. Item gravissima culpa est, si quis manus in Prælatum iniecerit. Si quis Diabolica temeritate foeminas ad malum, & turpem finem in Clausuram induxerit, vel ibi cum aliqua turpiter egisse, auxiliove fuisse deprehensus fuerit. Si quis secreta, & consilia, quæ in Capitulis versantur, secularibus, aut aliis quibuscumque detexerit, unde damnum, seu infamia, aut Ordinis divisio proveniat. Si quis collector Eleemosynarum Redemptionis indulgentias Romanorum Pontificum, ab Ordine non obtempa Populis prædicare præsumpsit.

2. Frater autem, qui scelera prædicta commiserit, vel alia quæcumque a Prælati, quan-

do fuerit opus sub hoc genere constituta, deturdat in carcerem tempore sex mensium ferreis vinculis morandus, vel diutius juxta meritum criminis & Prælatorum prudentiam, unde omnibus quartis, & sextis feriis sub eisdem vinculis extractus ad Conventuale prandium ducatur, ut coram Fratribus in medio Refectorii jejundet in pane, & aqua, & dignam flagellationem suscipiat, si fuerit Clericus totum illius caput ad instar laici tondatur, & sic maneat toto tempore quo poeniteat. Si vero fuerit Presbyter & ratione aliqua poena vinculorum, & carceris ex parte ipsi dimittatur, sit tamen a celebratione, & Sacrorum Ordinum exercitio suspensus omni tempore pro suo luendo crimine in hac nostra Constitutione præfixo: Excarceratus autem cujuslibet ille conditionis extiterit per duos menses caputio, & Scapulario intra Monasterium exutus incedat. Clericis vero, & Laicis addimus ut præfatis duobus mensibus sint in Conventu novissimi.

3. Sed quia in his etiam, sicut in gravioribus ultra relata crimina, sunt alia sceleratiora, quæ ex sui magnitudine graviores poenas a jure taxatas habent vel præfatis exigunt ab Ordine severiores: hac de causa decernimus gravissimam esse culpam si quis Bullas seu instrumenta Pontificum confingere attentaverit, aut illis confectis, usus fuerit. Si quis etiam falsam pecuniam excusserit, vel in usum Populi iniqua fraude disperferit, & ut plura id genus scelera, uno verbo amplectamur, culpam gravissimam ducimus omne illud crimen, quod apud sæculum poenam capitis promeretur, nec non illud quod jure communi, aut nostrarum Constitutionum, triribus dignum sit.

4. Illis igitur, qui talia perpetraverint debite prius, & rite convictis, & ante omnia præfatis macerationibus jam correptis poenam ipsarum tririum assignamus pro tempore a Prælati decernendo juxta gradum, ut Conventum ipsi designet, ubi juxta Decreta Urbani VIII. poenitentiam facere, & poenas solvere debeat.

5. Cum autem Apostata ex aliena Provincia fuerit, id Generali Magistro, & Provinciali cujus ille sit subditus denuntiet, ut ad eundem poenitentiam finem de assignatione Conventus, & illius in eum conductione provideant. Si vero Prælati Apostatas, & fugitivos susceperint, vel eos, ut prædicitur sibi notos exacta sollicitudine non requirant, gravissimas se noverint poenas ipso facto incurrere auctoritate Sanctissimi Urbani VIII. a Sacra Congregatione Concilii Tridentini severissime latis, tam privationis officiorum actualium quam vocis activæ, & passivæ ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, & cum reservatione ad Sanctissimum.

6. Si quis insuper cum foemina fugam ceperit, aut secum bona Ordinis directa, vel expilata detulerit, puniatur sicut ille qui bis Ordinis Defertor extiterit.

7. Qui vero septa Monasterii frangens, & ab illo in effectu recedens, veram Apostasiam, vel fugam inceperit, & paulo post revertatur, licet brevitatis temporis nec veram tollit Apostasiam, aut fugam, vel excommunicationis incursum, atque adeo absolvendum esse ab illa censuimus: nolumus tamen ut ita graviter puniatur, ac ceteri, nec poenis gravissimæ culpæ subiaceat, sed tantum gravioris, quas adhuc temperare po-

CAPUT VI.

De crimine Apostata & fugitivi.

1. Declaratis huiusmodi, & aliis sequentibus specialiter providere decrevimus, ut specialem immanitatem criminum ostendamus, & quam severe vindicari debeant, cum essentiali-

lem professionem, & totam ejus substantiam, proficiant. Quicumque igitur suæ vocationis oblitus in Apostasiam incidit, aut habitum temere dimiserit, vel eo etiam retento ab Ordine fugam arripuerit, ipso facto sciat se esse excommunicatum in quem ex nunc ipsum declaramus incursum.

2. Præter has insuper poenas gravissimæ culpæ superius illatas ipsis superaddimus cum distinctione tamen exequendas juxta diversitatem criminum, & circumstantias eorum. Ceterum qui temere habitum dimiserint, præter omnia prædicta sit etiam in Conventu novissimus, & propriam antiquitatem non obtineat, donec per Magistrum Ordinis, aut Provinciale cum eo fuerit dispensatum, modo dispensatio non fiat nisi duobus post annis a regressu ad Ordinem, & detracto inviolabiliter toto tempore Apostasie, quo profugus, & alienus ab Ordine permanferit.

3. Quod si secundo apostataverit, vel auferat, dicta poena duplicetur, & pariter idipsum fiat, singulis vicibus, quibus talia commiserit. Si vero in se reversus ad Religionem sua sponte redierit & humiliter ad pedes Prælatorum veniam exoraverit, illum tanquam Prodigum ad domum Patris revertentem benigne suscipiant. & mitius cum illo se gerant, nec cum omni acerbitate prædictis poenis subijciant, sed eas juxta humilitatem, lacrimas, poenitentiam, & labis etiam magnitudinem temperent.

4. Ut ergo huic Ordinis malo, & ipsis ejus desertoribus Prælati, ut Apostatas, & fugitivos nostri Ordinis, si quos noverint evagari diligenter inquirent, & persequantur per se, & per Fratres sibi subditos, & ubique captos ad Ordinem reducant. Quem autem Prælati comprehenderit, vinculum in carcere sui Conventus detineat, aut in alium intra Ordinem tutius servandum transferri faciat, & interea certiore de illo Provinciale reddat, ut Conventum ipsi designet, ubi juxta Decreta Urbani VIII. poenitentiam facere, & poenas solvere debeat.

5. Cum autem Apostata ex aliena Provincia fuerit, id Generali Magistro, & Provinciali cujus ille sit subditus denuntiet, ut ad eundem poenitentiam finem de assignatione Conventus, & illius in eum conductione provideant. Si vero Prælati Apostatas, & fugitivos susceperint, vel eos, ut prædicitur sibi notos exacta sollicitudine non requirant, gravissimas se noverint poenas ipso facto incurrere auctoritate Sanctissimi Urbani VIII. a Sacra Congregatione Concilii Tridentini severissime latis, tam privationis officiorum actualium quam vocis activæ, & passivæ ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, & cum reservatione ad Sanctissimum.

6. Si quis insuper cum foemina fugam ceperit, aut secum bona Ordinis directa, vel expilata detulerit, puniatur sicut ille qui bis Ordinis Defertor extiterit.

7. Qui vero septa Monasterii frangens, & ab illo in effectu recedens, veram Apostasiam, vel fugam inceperit, & paulo post revertatur, licet brevitatis temporis nec veram tollit Apostasiam, aut fugam, vel excommunicationis incursum, atque adeo absolvendum esse ab illa censuimus: nolumus tamen ut ita graviter puniatur, ac ceteri, nec poenis gravissimæ culpæ subiaceat, sed tantum gravioris, quas adhuc temperare po-

terit Prælati juxta temporis morulam, & revertentis humilitatem, & lacrimas.

8. Ne ergo hæc, & alia crimina ob processus defectum, vel Prælati silentium impunita maneat, omnibus Prælati, etiam Magistro Generali districte præcipimus, ut contra hujusmodi criminosos, ac etiam proprietarios, incorrigibiles, & quoscumque alios graviores, & gravissimam culpam committentes Processus, & Causas diligentissime instruant, & perficiant usque ad definitivam sententiam juxta formam regularibus præscriptam. Finitos autem custodiri, & servari provideant in Archivo communi cujuslibet Provinciae usque ad obitum delinquentis. Quod non tantum eo sine institimus, ut prædicta crimina rite, & recte secundum jura puniantur de facto; sed etiam ut post eorum punitionem, si castigatus nova crimina adjiciat, vel in jam correcta relabatur, constare possit de illius incorrigibilitate, si ulterius procedendum sit ad expulsiorem, vel an gravius plectendus ex occasione relapsus, post obitum vero delinquentis omnes dicti processus comburantur.

9. Quo circa volumus, ut nec Provincialis, nec Magister Ordinis tales criminosos possint a delicto absolvere, eorumve processus, & causas suspendere, sed illas ad definitivam usque sententiam ducere, & duci facere rite, & debite concludendas ad præfatos fines, Processuumque custodiam. Quod si Generalis, vel Provincialis huic ordinationi non pareant, in proximo sequenti Capitulo corrigantur.

10. Qui juxta regularium formam juridice fuerint convicti de triplici Apostasia, vel fuga, cum jam in prima, & secunda processerit debita correctio, confessum pro tertia fuga, vel Apostasia tririum sententiam subeant per tres annos.

11. Fratribus autem præcipimus, ut cum Apostatis, & fugitivis, dum in domibus nostris poenitent, nullam familiaritatem instituant.

12. Tandem qui semel apostataverit, de cetero ad nullum officium, vel administrationem, temporalem, aut spirituales admittatur, nisi per Provinciale aut Magistrum post quatuor annos, a regressu ad Ordinem, cum eo fuerit dispensatum.

CAPUT VII.

De crimine proprietatis.

1. Ut proprietatis iniquitas, quæ est omnium malorum radix, & origo ex fratrum cordibus deleatur, & hæc Evangelica dilectione paupertatis incalcant, Commendatoribus universis sub poena privationis officii per sex menses statuimus, ut die jam superius in hac nostra Constitutione præfixo, ad inventarium de concessis ad usum Prælati resignandum, congregato Capitulo, fratres suos de perfecta rerum temporalium abdicatione severiter admoneant, illisque pariter insistant, vel denuntient excommunicationis sententiam jure hujus nostræ Constitutionis illatam, aliasque de jure poenas adversus hanc execrabilem proprietatis malitiam, & cordis cupiditatem incussas, quam eisdem, & esse sacrilegium, & veram furti foeditatem includere prædenter exponant.

2. Si quis autem de proprietate convictus fuerit, præter gravioris culpæ poenas, & excommuni-

Deus cui proprium est misereri semper, & parcere, suscipe deprecationem nostram, ut quem delictorum, & excommunicationis catena confringit miseratio tue pietatis absolvat. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Post Orationes autem huiusmodi recipiat juramentum a prædicto Fratre, quod erit obediens præceptis Ecclesiæ, & Ordinis, ejusque Superioribus universis. Deinde dicat: *Confiteor Deo &c. Absolvens autem adjiciat: Misereatur tui &c. Indulgentiam &c. Et ego auctoritate Dei Patris Omnipotentis, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, & auctoritate qua fungor absolvo te ab omni vinculo excommunicationis, quo teneris propter Apostasiam, vel violentam manuum injectionem, vel propter contumaciam (semper exprimendo causam), & ab omnibus transgressionibus, excessibus, seu omissionibus regala, & Constitutionum nostrarum quantum ego possum, & quod non possum suppleat, & perficiat omnipotens Sacerdos, & Summus Pontifex Iesus Christus, & resituo te Societati Fratrum nostrarum, & communioni, & unitati fidelium Christi, & dispenso tecum in omni irregularitate, quam incurristi, in Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Et postea injungat Prælati poenitentiam, ut sibi visum fuerit. Quod si excommunicatio non sit ob delictum publicum omnia prædicta fiant omnino secreta.*

CAPUT XII.

De Incarceratione Criminosa.

1. Cum poena carceris sit frequens in Constitutionibus nostris, & quanto ea sit severior, tanto majori studio Charitatis indigeat, propterea Fratribus declaramus eam non esse ita de se infligendam, ut excludat miserationis, & lenitatis officium.
2. Ab hoc ergo in qualibet Provincia communibus expensis per ejus Provinciam a Conventibus erigendis constituantur carceres, cum omni genere vinculorum in quibus scelerati Fratres detineantur vincti, & compediti, aut tantum inclusi, juxta meritum criminis. Qualitas autem loci, plus ad securitatem, quam immanitatem accedat. Sit etiam sufficienti lumine conspicuus, & diuturno tempore incarcerationis recitare valeat Divinum Officium, & libros spirituales legere, quorum usum, & consuetudinem salubriter, & fructuose tempus insinat; quapropter Prælati injungimus, ut semper incarcerationi si horis canonicis fuerit adstrictus Breviarium apponi faciant, cum aliquibus de prædictis libris spiritualibus, aut sanctorum vitas continentibus, & illum moneant, ut in his legendis versetur, & Divini Officii pensum non desinat.
3. Ulterius ipsis præcipimus, ut semel ad minus in hebdomada illum adeant, & visitent, ac omni qua potuerint consolatione permulceant, mentem ejus erigant ad poenitentiam fructum, ac labores, ac poenas inflictas toleranter gratis, & fructuose ferendas: quod si per se exequi non valeant, Fratrem aliquem ex gravioribus adhibeant, qui sit potens charitate, consilio, & loco sui prædictas visitationes impleat.
4. In necessariis ad vitam sit etiam diligens Prælati ut nihil deficiat, neque potus, aut cibi patiatur inopia, neque in his, aut aliis nimis ærumnose tractetur, lectulus sit ei stratus, non

majori cura, quam sua congruit poenitentiae, vel crimini, sed ut miserationem decet, & exigit fraterna dilectio.

5. Præcipue vero eidem Prælati subiungimus, ut debito intentus charitatis officio statutis temporibus poenitentiae Sacramentum ab incarceratione suscipiendum curet. Quoad Missam vero audiendam diebus festis similiter ordinamus, ut ubi secure, & tuto id valeat impleri, aut decenter in ipso carcere fieri hunc illi fructum nulla ratione prohibeat.

CAPUT XIII.

De modificatione poenarum.

1. Quamvis equidem multa sint, quae in Superioribus culpis, excessibus, seu criminibus, aut aliis etiam in hac nostra Constitutione dispersis observare canonice jubeat sublimis auctoritas Ordinis, quæque statuta districtius exequenda præcipiant; tamen quia defectus præsentium temporum, & languentem humanæ conditionis statum consideramus, quibus, non solum mentes, sed etiam corpora deficiunt, fragilitate humana & fomite prævalentibus, ea propter Salvatoris nostri exemplo inhaerentes, qui semper misericorditer agit, & figmento nostro compatitur, præsentis Constitutione ordinamus, ut ad poenas contra prædictas culpas, & crimina expressas, tam declarandas, & exequendas, quam modificandas, mitigandas, commutandas, & relaxandas potestatem habeat Magister in toto Ordine, Provincialis in sua Provincia, & Commendator in Commenda, quibus ex jure nostrarum Constitutionum conceditur hæc facultas ubicumque ab ipsis, vel a jure restricta non fuerit.

2. Hanc autem sic intelligimus, ut ubi poena minime relaxanda, vel sine spe relaxationis, aut aliis verbis similibus denunciatur, potestas Magistri, aut Diffinitoris Generalis, & Provincialis excludenda non veniat nisi prohibeatur expresse, cum tantum per illa inferiorum Prælatorum potestatem restringere censeamus. Ipsos tamen, quibus hæc insit dispensandi, vel relaxandi facultas monemus in Domino, ut nunquam facile, & pro solo libito, sed rationabiliter, & juxta semper ex causa dispensent, aut modificent, & impleta prius majori parte poenitentiae ipsi delinquenti assignatae, signisque doloris, & manifestæ correctionis præcedentibus.

3. Quoniam autem, etsi culpas omnes æqua lance studeamus appendere, & eas poenis æqualibus vindicare, numquam tamen unius esse ponderis invenimus, nec etiam si pares sint, parem poenam exigunt ob discrimina personarum, quas justitia distributiva respicere oportet: ideo Prælatorum discretionem subiungimus, ut si in prædictis quatuor generibus culparum, aliisve specialibus criminibus reatus fiat gravior, aut levior ratione circumstantiæ, quæ malitiam ejus nimis augeat, vel minuat hanc semper tamquam primam inter rationabiles causas præferant, ut vel poenam legis in suo rigore exequantur, vel augeant aliquando, aut etiam modificatione, vel relaxatione demulceant.

4. Si vero differentia sit in personis, tanto rationabilius poterit commutari poena, quanto reus insignior, & excellentior extiterit: non solum quia in istis levis poena eo redditur gravior, quo

sue.

fuerit conditio nobilior, etiam ex hac parte major, & minor in ipsa poenæ diversitate coquantur, sed etiam quia Regularibus expedit, ut vel hæc ordinis fulcra non vilius omnino poenis de honestate corruant, vel ut eorum flagitia non prodantur ex toto, sed quantum liceat abscendant a parvulis, ne suo exemplo plus scandalo noceant, quam exactæ castigationis strepitu proficiant. Talibus ergo cum deliquerint poenam de honestate in alias eorum præcellentiæ confonas commutari volumus.

DISTINCTIO SEXTA.

De exercitio, & professione literarum.

Supra montem Christum jam mole Religionis erecta literarum lucernam accendimus, quam ex instituti debito amplecti compellimur, non solum, quia cum reliquis proximorum salutem, & insituentis populis mancipemur; verum etiam quod ob speciale professionis vinculum cum paganis, & gentilibus, fideique defertoribus, & in ea sæpe nutantibus frequentissime versamur, inter quos oportet Fratres nostros juxta Apostolum amplecti eum, qui secundum doctrinam est fidelem sermonem, ut potentes sint exhortari in doctrina sana, & eos, qui contradicunt arguere, necnon, & illis rationem reddere cum de rebus fidei sæpe numero postulantur.

CAPUT I.

De studiis, eorumque professoribus in communi.

1. Ut ergo juxta præmissa nostri Ordinis Professionem impleamus, & nulla sit in eo domus, ubi aliqua pia literarum disciplina non vigeat, præsentis Constitutione decernimus ut in singulis Provinciarum Capitulis designentur a Diffinitorio omnia studiorum genera, quæ singulis domibus secundum earum possibilitatem expediant, itaut in magnis, & præcipuis constituantur Doctrinæ Scholasticæ, Expositivæ, & Moralis Theologiæ, aut Philosophiæ, prout opportune conveniat; in paucis autem collationes ad minus, & conferentiæ Theologiæ Moralis, & Expositivæ inviolabiliter habeantur.

2. Præcipue vero in qualibet Provincia unam saltem domum præfixam esse statuimus, quæ sit, & gaudeat juribus Collegii pro studiis dumtaxat S. Theologiæ, ubi sub uno Rectore, & studiorum Regente Lectores, & Fratres studentes expeditius quam alibi S. Disciplinæ dent operam, & uberiores capiant ex ea proventum.

3. In prædictis domibus, & Collegiis pro S. Theologia designatis constituantur duo Lectores matutini, & tertius vespertinus, cum uno Magistro studentium, quartus autem non addatur nisi forsitan pro legendis artibus, ubi hæc studia liceat quoque constitui. Quibus superaddimus unum Fratrem Regentem, qui curam studiorum sustineat, eaque moderetur, quem admodum stabilitur inferius.

4. In nulla domu studia prædicta, tam artium, quam Theologiæ permittimus nisi sufficiens auditorum numerus suppetat, quem in utroque ad minus senarium ex Fratribus Ordinis postulamus.

5. Provinciali ad quem attinet prædictos Fratres ad artes, seu Theologiam addicendas eligere, vel etiam Magister si id aliquando ex

causa legitima sibi assumpserit nullo modo eos ad studia præfata deputet, nisi prius per testimonium ab examinatis Conventibus exhibitum sibi manifeste de illorum sufficientia, & capacitate liqueat, quos enim in Grammatica non sufficienter informatos invenerit nullo modo ad artes audiendas mittat, nec similiter, quos in artibus non satis instructos deprehenderit, Auditores Theologiæ constituat, sed illos eo transferat, ubi sufficientes reddantur hujusmodi facultatibus a quibus eos omnino rejiciat, donec ad illas respective probentur idonei.

6. Ut autem Disciplina in præfatis Auditoribus nulla distractione frigescat, Commendatoribus statuimus, ut nulli eorum in diebus lectionis licentiam a domo egrediendi concedant, etiam cum suis Lectoribus, nisi ad conclusiones publicas: nec similiter prædictis diebus ad communes recreationes eos procedere permittat, nec ipsis lectionem quacumque ratione prohibeant.

7. Insuper constituimus, ut nullus Frater mittatur ad Collegium pro audienda Theologia, nisi per unum annum in alia domo auditor illius extiterit. Cum autem eligendus sit, fiat semper prævio examine, & oppositione publica coram Prælato Superiori, exponendo scilicet per dimidiam horam quæstionem, vel materiam aliquam de artibus sibi ante 24. horas, & non amplius fortitam, & ulterius per dimidiam respondendo argumentis in illam objectis a suis oppositoribus, vel eorum defectu, ab his quos Prælati superior designaverit, qui illum si approbatus manserit poterit ad Collegium mittere.

8. Præfato denique Prælato constituimus, ut nulla ratione, vel causa Novitium aliquem ad studium artium, vel Theologiæ suscipiat, nisi jam unum annum in Novitiu expleverit, ut superius dist. 4. cap. 3. sancimus.

CAPUT II.

De studiorum Regente.

1. Cum studiorum pondus, & eorum recta ratio ab uno direttore, & eo quidem sollicito pendere debeat, & præcipua cura moderari, ut literarius ager sub eo cultore floreat, ea propter considerantes frequentissime Commendatores sui Conventus regimine nimis implicatos, ac distinctos, nec quantum expedit curis pariter studiorum intendere posse: præsentis Constitutione statuimus, ut in singulis Collegiis, ac domibus ad disciplinas S. Theologiæ designatis, & non alibi unus Frater speciatim eligatur a Diffinitorio Capituli Provincialis cujusque Provinciae, qui nomine Regentis in præmissis domibus, & Collegiis sit omnibus studiis, tam Theologiæ, quam artium præpositus, cujus officium uno solo triennio concludatur, a Capitulo scilicet in Capitulum, quod si extra Capitulum vacare contigerit ejus electio ad Provinciam ejusdem Provinciae pertineat.

2. Et quoniam huiusmodi officium in debita auctoritate constituere intendimus ad ejus electionem virum semper præstanti ingenio ex graduatis exigimus, qui sit Magister, vel præfatus in literis florens, & assiduus, ac de illarum fruge zelator, necnon, & ab aliis curis, & occupationibus expeditus: si autem inter prædictos non facile suppetat, eligatur de Lectoribus

jubilatis, alioquin fiat Regens Collegii, aut domus studiorum antiquissimus in lectione Lector inter omnes ejusdem Collegii, vel domus.

3. Munus Regentis debet esse precipue studiis sibi commissis invigilare, eaque omni solitudine promovere, itaut quaecumque illis noceant, prudenter avertat, quae vero profutura sint ad meliorem frugem pro viribus curare non desinat. Debet etiam praeculis habere, quae scripta sunt in Constitutionibus nostris, & ea, quae in dies emanaverint a Capitulis Generalibus, & a Provincialibus, a Magistro Generali, a Provinciali, a Visitationibus ad rectam studiorum rationem, & dare operam, ut ea diligenter ferventur.

4. Ad ejus insuper solitudinem accedit, quod Lectores quicumque suo muneri officiose intendant, quod lectionibus distandis sint horis sibi competentibus assidui, quod conferentiis quotidianis, & Conclusionibus, tam mensalibus, quam hebdomadalibus quotiescumque in nostris domibus exercentur assideant, & ad alias extra Ordinem confluant, eisque debitam vicissitudinem reddant. Illos autem quos in his, aliisve negligentibus offenderit, poterit ad lectiones, conferentias, & conclusiones vocare, & simul admonere prudenter, ut munera sua in omnibus legitime compleant, quod si non acquieverint monitioni, rem Commendatori deferat, aut etiam Superioribus Praelatis prout magis expedire judicaverit.

5. De cetero autem Regentibus facultatem impertimur, ut studentium omnium in literarum usu, & executione defectus corrigere, & obviare valeant, ac ipsis etiam poenitentias, vel abstinentias aliquas infligere, quas tamen si in Refectorio fieri oporteat Praelato notas faciat, cui sane consulimus, ut semper Regentis partibus faveat, quo magis ejus Magisterium auctoritate fulciat. Quod si venia danda sit delinquenti eam consulto Regente largiatur.

6. Cum habenda sint conclusiones publicae, quae typis mandari debeant nullus Lector id audeat exequi, nisi prius eas Regenti subiciat, ut recensent, approbet, & subscribat, in quibus si novitates a D. Thomae doctrina, & sensu devias invenerit omnino prohibeat, & deleat, nec ratione aliqua sub poena privationis a munere defendi permittat.

7. Conferentiis, seu collationibus Theologiae, vel artium singulis diebus non feriatis inviolabiliter assistat in ipsis, & Conclusionibus publicis argumenta distribuatur, eaque si necesse fuerit resolvat, & ipso loquente omnes sileant. Ad lectionem in conferentiis dicendam Fratrem studentem eligat, servata tamen in his omnibus auctoritate Praelati, cui praesenti semper aequum ducimus hanc munia cum omni comitate deferri, & eo solum annuente Regentem suscipere, & exequi.

8. Si Commendator in disciplina literarum promovenda fuerit negligens, & earum fructum quovis modo impediatur, id Regens protinus Provinciali, aut Visitationi aperiat, vel etiam deferat ad Provinciale Capitulum, ut damno adhibeat medelam.

9. Uterius ad Regentem pertinet, ut determinatas horas Auditoribus, tam vere, quam hyeme juxta Provinciarum consuetudinem ad studendum praefigat, & pro antelucanis unus

sit ex illis excubitor, qui reliquos a somno excitet, & ipsis, omnibusque Lectoribus lumen accendat, prout fuerit in domibus consuetum. Ad hoc autem diligenter studeat, ut illis tribuatur oleum, & reliqua necessaria pro studio, ut atramentum, penna, papyrus, & alia similia, de quibus sic illis Praelatus large provideat, ut nunquam studia ex praemissorum penuria tepescant. Similiter cura habeat Regens bonam aulae dispositionem, itaut fenestrae ad pluviam propulsandam sint bene munitae, nec vento facile pateant.

10. Recreationes autem quando sint studentibus indulgentiae fiant semper opportuno tempore, & de licentia Praelati, quam solus ab eo postulat Regens; quo circa declaramus, quod licet omnis res literaria, ejusque acta ordinare ad Regentem pertineat; ceterum in praecipuis, & iis quae possunt concurrere cum aliis Conventualibus actis, aut eorum opportuna tempora invertere semper Praelatus consulendus est a Regente, ut inter ipsos res literariae cum aliis Conventus oneribus temperentur, & ita pro singulis eligatur tempus, ut se invicem non impediant, aut importune fiant. In absentia Regentis, antiquior, primusque Lector munus ejus suscipiat, ubi vero lectura tantum artium sit, constituta curam & regimen studiorum Lectori subjungimus.

11. Regens denique si non fuerit Magister, ejus gratia fruatur quantum ad mensuram refectionis, & victus eique necessarium oleum ad studium praebatur. Pro se autem praeter unam Missam omnibus Sacerdotibus semel in hebdomada concessam alias duas celebrare poterit.

CAPUT III.

De Lectoribus creandis, & oppositione ad Lecturas.

1. Quia ex recta institutione Lectorum pendet maxime proventus, & utilitas literarum, praesenti Constitutione decernimus, ut nullus ad oppositionem lectionis, tam artium, quam Theologiae admittatur, nisi decursis in integra Philosophia tribus annis completis prout inferius declarabitur, ac quatuor integris pariter in Theologiae disciplina peractis, & nisi Conclusiones utriusque facultatis publice defenderit secundum consuetudinem Provinciarum a Capitulo Provinciali approbatam.

2. Oppositiones autem pro qualibet lectione obtinenda, ita inviolabiliter praemittimus ante institutionem Lectoris, ut tam in artibus, quam in Theologia non possit aliquis in Lectorem eligi, nisi facta oppositione in concursu generali, & publico a Provinciali, vel Magistro, seu ab ipsis potestate habente convocato, & nisi duo graduati de numero ad minus praesentes extiterint.

3. Modus vero oppositionis ita sit, ut quisque videlicet ex oppositoribus, ante 24. horas, & non amplius materiam lectionis eligat, & pro libito suscipiat ex tribus punctis, vel capitulis per sortem sibi ex Aristotele, vel Magistro sententiarum, juxta qualitatem lectionis propositis, quo tempore elapso confestim in arenam descendat, & per unam horam publice coram Provinciali, aut etiam Magistro, vel eorum potestate habente, & reliquo concursu punctum, materiam, vel caput sibi sortitum exponat, ut per aliam horam argumentis oppositorum satisfaciatur.

4. Hoc itaque examine peracto Provincialis,

lis, vel Magister, vel quicumque alius oppositionem celebrans, convocatis omnibus graduatis de numero, ac etiam Lectoribus jubilatis, qui Conventui, Collegiove adfuerint, & ejus similiter Praelato, cum ipsis ineat consilium, circa sufficientiam oppositorum, quibus auditis, per se decernat eos, qui in primo, aut secundo gradu manere debeant approbati ad lectionem, pro qua decertaverint; itaut ipse Provincialis, vel Magister, aut alius ab ipsis potestate habens ad eas, quae tunc, vel pro tempore vacaverint possit de ipsis, & non aliis eligere, quem maluerit, servata tamen qualitate, & gradu approbationis juxta gradum, & qualitatem lectionis, vel loci. Secretarius vero approbatus, & reprobatus in Provinciae libro conscribat, ut qui valeant Lectores eligi publice constet.

5. Si quis vero sine aliqua ex praedictis solemnitatibus creatus fuerit Lector, ex nunc declaramus lectionem ejus nullius esse roboris, & valoris, & annos, quibus legerit ad gradum obtinendos non debere computari pro merito.

6. Declaramus adhuc praedictum examen, seu oppositionem debere in eadem materia fieri, ex cuius genere fuerit lectione providenda, itaut non sufficiat approbatio ad lectionem artium, ut quis censetur approbatus ad lectionem Theologiae, aut e converso.

CAPUT IV.

De Officio, & munere Lectoris.

1. Sic institutis Lectoribus a Provinciali, vel Magistro decernimus, & statuimus Lectores artium teneri per tres annos completos continuo legere, & interpretari omnes libros Aristotelis in hac lectione juxta consuetudinem comprehensos, ita scilicet, ut in omnibus tribus annis legat per ordinem Summulas, & Logicam cum Isagoge Porphyrii, & libros praedicamentorum, deinde libros Physicorum cum reliquis de Generatione, & Corruptione, de Anima, Mundo, Caelo, & Meteoris.

2. Cursum vero incipiant a die exaltationis S. Crucis, usque ad festum Nativitatis Sancti Joannis Baptista, a quo die usque ad initium alterius curriculum intermissionem concedimus, ut auditores hoc tempore cum Lectoris auxilio praeterea reminisci, & inter se conferre valeant. Quo circa conferentias his etiam feriis quotidie Lector cum illis exerceat. Formam legendi sic esse decernimus, ut in quolibet die lectivo, accepta prius a Discipulis lectione, praecedenti mane, & vespere legant per unam horam; & per dimidiam, quae legerint, exponant. Hora autem consueta, & a Commendatore, & Regente, praestituta conferentias, diebus singulis, sine dispensatione habeant, & conclusiones semel in hebdomada, cum totius Scholae assistentia, minime praetereant. In quolibet vero curriculo unum ad minus ex auditoribus magis idoneum ad publicum actum accingant, & defendat, & ad publicos extra Ordinem etiam indeficienter conveniant.

3. Lectores autem Theologiae & mane, & vespere semper unam horam in legendo, & exponendo lectionem insumant conferentiis quotidie habendis, & in aliqua ex eorum materiis alterne versandis omnes intersint, sabbatinas

disputationes in singulis septimanis habeant, eisque indispensabili alternatione praesideant. In quolibet etiam curriculo publicum actum instruant, & defendant, nec ab extraneis umquam abesse, & in illis arguere praeterrant, quotiescumque ipsis servanda ratio vicissitudinis obtineat. Cursum Theologiae incipiant a prima die post festum S. Lucae, & usque ad Dominicam SS. Trinitatis sine ulla intermissione legant: ita tamen ut materiam semper compleant.

4. In Doctrina, stylo, & electione materiae semper debet Lector se conformare Discipulorum necessitati, & ingenio, ita ut eos magis utilis, & intelligibilibus imbuat. A superfluis, & inanibus omnino absteat. Sciat utique in antiquis esse sapientiam, ac proinde vocum novitatis non adhaereat, nec opiniones a communi sensu devias sectetur, longos tractatus nunquam insituit, sed eos ita clare, & breviter absolvat, ut in singulis curriculum materiam perfecte finire valeat.

5. Universis Lectoribus enixe praecipimus, ut juxta antiqua Ordinis Decreta saepius in Capitulis Generalibus iterata semper in omnibus, & per omnia, Doctrinam Divi Thomae secundum sensum & expositionem Thomistarum, ita doceant, ut si in aliquo ab ea recesserint, ipso facto Provincialis eos lectione destituat; maxime tamen studeant, ut circa mysterium Conceptionis Beatissimae Virginis Mariae semper illud in eam partem, & sensum suscipiant, & exponant, unde nitorem ejus, & immunitatem ab omni labe didicimus, & profitemur.

6. Statuimus etiam, ut in qualibet domu totius Ordinis, vel etiam Collegio, ubi vigeat disciplina Theologiae, duo Lectores maturini semper legant materias Theologiae Scholasticae: Tertius vero Theologiae Moralis, scholastico tamen more tractatum vel materiam subcursorum reprobatione instruat.

7. Lectores tam artium, quam Theologiae semper in aula, vel loco publico legant, quod si secus fecerint curricula eorum, & annos non approbamus ad meritum.

8. Ut autem omnis Lector dum actu lectionis incumbit inopia temporis non laboret decernimus, ut toto lectione tempore sit omnino liber ab assistentia Chori, praeter quam diebus festis, & solemnitatibus a lectione feriatis, ad Missam majorem, & Vesperas, & ad omnes Matutinas cantandas, ad Missam Beatae Virginis in Sabbato, ad orationem mentalem Vespere, & mane, & denique ad Capitulum quotidianum, & non ultra. Pro se Missam unam celebrare potest praeter assignatam a Constitutione. Oleum pro studio cuiuscumque Lectori a Conventu tribuatur: Locus eorum ad invicem in actibus, & functionibus literariis sit penes antiquitatem lectionis.

9. De cetero constituimus, ut juxta Decretum Capituli Optensis a SS. D. N. Innocentio XI. confirmatum, qui decursis omnibus lectionis curriculum, jam pro Magisterio meritum adimpleverint, gaudeant titulo Lectoris Jubilati, & omnibus immunitatibus, quas Praesentis de numero, & iustitia concedimus, excepto suffragio in Capitulo Provinciali, sitque locus eorum novissimus inter illos tam de lectione, quam pulpito, ita ut praecedant omnes Praesentatos de gratia, servatis tamen apud ipsos Jubilatos ordine, & antiquitate lectionis.

10. Lectores qui ad Provinciam Italiae mittantur a Magistro, cum facultate legendi, aut designati fuerint in aliqua illius Provinciae lectione omnino declaramus habiles, ut rite probatis eorum annis, & lectione curriculum in praefata Italiae Provincia peractis gradus obtinere valeant in propriis.

CAPUT V.

De Magistro Studentium.

1. Ubertatem literarii fructus desiderantes, ne in defectu culturae languescat, hac de causa decernimus, ut in qualibet domu, vel Collegio ad disciplinam Theologiae designatis praeter tres Lectores praedictos, alius constituatur, qui sit Magister studentium, ad quod munus nullatenus assumatur, nisi jam per triennium lectionem artium laudabiliter impleverit, ut ulterius in oppositionibus generalibus pro lectione Theologiae per unam horam lectionis, alteramque argumentorum legitime decertaverit, simulque approbatus fuerit, & ut talis in Provinciae libro susceptus.

2. Hujus autem sit munus indispensabile omnibus Theologiae conferentis assistere, & alternatim cum singulis Theologiae Lectoribus eorum materiis & opinionibus praesidere, quorum sensui, & iudicio in illis defendendis acquiescere, & consentire debeat. In conclusionibus vero Sabbati, & extra Ordinem, eandem vicem praesidendi, & arguendi cum praedictis Lectoribus fortitur. Horis studio designatis diligenter visitet Auditores, & si quos negligentes invenerit, Regente non adstante, puniat, aut puniri faciat.

3. Praeterea omnibus diebus feriatis intra curriculum dubium, vel quaestionem literalem Sacrae Scripturae, eodem more, & forma qua solet casus conscientiae proponat, ad quam omnes de Schola conflant, & pro libito Magistri studentium respondeat objectis unus de studentibus ab eo designatus, cui praesideat ipse, & tandem resolvat dubium.

4. Qui sic ergo in hoc munere fuerit plausible operosus omnes annos pro gradibus promoverendis comparet, tam si revera eos legendo peregrisset, modo procedat informatio legitima de illis prout de reliquis Lectoribus fieri constituimus. Praeter hoc autem jus habeat ad primam lectionem, quae proxime vacaverit in Conventu, aut Collegio, ubi munus istud obierit, eisdemque gratis, & exemptionibus gaudeat, quibus ceteri Lectores actuales Theologiae.

5. Et licet pro studiis artium Magister studentium semper fuerit haec solitus institui, de cetero praecipimus, ut tantum designetur in domibus artium studio destinatis absque ulla prorogatione a Choro, & Altari exemptione.

CAPUT VI.

De Magistris, & Praesentatis.

1. In qualibet Provincia non plures, quam duodecim Magistros Theologiae suscipimus, neque amplius, quam 24. Praesentatos de lectione. His autem gradibus quos de numero dicimus neminem insigniri liceat, nisi qui exacte, & legitime omnia illorum merita, & requisita com-

pleverit, pro ut in his Constitutionibus ordinantur.

2. Quo circa praesenti Constitutione enixe observari praecipimus Decretum Capituli Generalis Optensis a SS. D. N. Innocentio XI. confirmatum: quod nullus ad gradum Praesentaturae de lectione promoveri valeat, nisi decursis integreque peractis 8. annis lectione actualis inclusi pariter quos forsitan egerit in Magisterio studentium, ita ut jam per triennium unam ad minus artium lectionem compleverit; reliquis autem Theologiam sacram ad octavum usque docuerit, aut Magister studentium extiterit. Similiter etiam quod nullus ad Magisterium assumatur nisi ultra praedictos octo annos, alios septem in S. Theologiae lectione consumpserit.

3. Lectorem autem illum qui de licentia Ordinis, in universitate approbata oppositionem fecerit, & in ea Cathedram obtinuerit, ubique praedictos annos is tam in artium lectione, quam Theologiae ex toto, vel parte peregerit, nulla ratione excludimus, imo gratius admittimus, & approbamus idoneum ad gradum Praesentaturae, & Magisterii obtinendos, perinde ac si praedictos annos intra Ordinem complevisset.

4. Pari modo constituimus praemissos annos, debere esse completos, singulisque materiis, & curriculum respondentes. Itaque unus annus non possit complecti duos cursus, tam Theologiae, quam artium. Quod si aliter eveniat, eos nequam ad surreptionem graduum pro merito computamus.

5. Ut ergo omnium annorum lectione cujuslibet legitima ratio habeatur, eorum probationes, & informationes immediate fieri constituimus in actu visitationis ab ipsis Provincialibus, vel visitatoribus, ita scilicet, ut primo fiant privatim in scrutinio secreto, & deinde publice per testimonia sanioris partis Conventus. Quod si ad istas authentice conficiendas Provinciali, aut Visitatori tempus in visitatione deficiat, ille tantum, & non Visitator relinquat, aut mittat commissionem Religioso sibi probato, & idoneo, qui eas ut praedicitur perficiat.

6. Ille vero ita legitime factae debent praesentari Diffinitorio Capituli Provincialis, & ibidem examinari, & pariter cum secreta informatione conferri, quam Provincialis, aut Visitator in visitatione susceperit, ut ex ista, & illis fiat a Diffinitorio iudicium, cujus est privative informationes intra Capitulum, easque probare, & repellere.

7. Ipsas insuper fieri decernimus de triennio in triennium in singulisque Capitulis praesentari, quod si haec praesentatio ultra unum Capitulum protrahatur maneat irrita, annique lectione non computentur ad provisionem graduum. Statuimus praeterea, non quamlibet informationem hujusmodi approbationem a Diffinitorio Capituli factam sufficere, ut quis maneat expositus, aut jure promotus ad gradum aliquem obtinendum. Illa ergo tantum esse volumus declarationem ad expositionem gradus sine dispensatione requisita.

8. Unde cum ex Decreto Pauli V. hujusmodi expositio, seu praesentatio semper fieri debeat in vacatione determinata per Diffinitorium Provinciale intra Capitulum Provinciale congregatum, ad quod privative attinet, & ex hoc necessario sequatur gradus extra Capitulum vacantes, usque ad aliud proxime futurum manere suspensos; idcir-

circo ne pro his dilationibus quidquam incommodi Provincia sustineat, consulto, & deliberate statuimus, ut praedicto Diffinitorio liceat intra Capitulum hanc facultatem exponendi, seu praesentandi ad gradus, quemcumque ex approbatione a se ipso Magistro Generali cedere, ut ex ipsis extra Capitulum Provinciale exponat quem maluerit.

9. Ex eodem Pauli V. Decreto ad Magistrum Generalem loco, & vice Capituli Generalis, quoslibet supra dicto modo expositos ad gradus promovere, eosdemque in ipsis confirmare privative pertineat. Qua etiam facultate gaudere volumus Priorem Barchinonae, aut alium, qui tempore vacationis Magistratus in Vicarium Generalem totius Ordinis successerit.

10. Ordinamus ulterius, ut praedicta requisita ex parte promovendi ad gradum Praesentaturae, vel Magisterii minime suppleri valeant per alia merita, & exercitia, vel obsequia Religioni praestita, cujusvis ea qualitatis extiterint, quod si quis in posterum praefatis absque requisitis, & conditionibus, tales gradus susceperit, eos irritos, nulliusque roboris declaramus.

11. Nec gradum ejus, qui etiam per longum tempus a Provincia discesserit (nisi forsitan maneat adoptatus in alia) mox quasi vacantem cuiquam providere, vel eum quovis modo in numerum subrogare. Si quis tamen gradum ita susceperit, nullitati, & privationi vocis activae, & passivae illum de facto subijcimus.

12. Praeter dicta vero duodecim Magisteria de numero, & lectione & viginti quatuor Praesentaturas, etiam de numero, & Cathedra, alias etiam sex Praesentaturas pro Praedicatoribus admittimus, quas dicimus de Pulpito, de quibus inferius capite de Praedicatoribus est dicendum, extra praefatos etiam gradus, quos Fratribus ex eo, quo, & pro suo munere laborantibus impertimur. Si quis gradum aliquem per Breve Sedis Apostolicae obtinere voluerit, nunquam id intendat, nisi de licentia Magistri, nec ea obtenta gradum assequi valeat, quin prius ejus narratio in Diffinitorio Provinciali examinetur, & ibidem de subreptione, & obreptione fuerit ab omnibus absoluta, omnique vitio pura iudicetur.

13. Deinde vero ut quis ad collationem, & confirmationem praedictorum graduum, de gratia perveniat firmiter constituimus, ut juxta praedictam Bullam Innocentii XI. sepius relatam necessario, & inviolabiliter sufficienter illius rigorosum, & praevium fiat examen, exponendo scilicet per unam horam punctum aliquod, seu quaestionem Theologiae Scholasticae, Moralis seu Expositivae ante horas 24. a se pro libito electam, ex tribus sibi sorte propositis, ex Magistro sententiarum, aut ex Sacris Bibliis, & per aliam horam expositis argumentis satisfaciatur. Quae omnia fieri debent solemniter in concursu publico coram Provinciali, qui deinde cum duobus saltem Magistris de numero, & totidem Praesentatis de numero, & Cathedra ad approbationem promovendi per secreta suffragia procedat, & juxta eorum majorem partem admittatur, vel reprobetur.

14. Eos tamen ab hoc examine excipimus qui jam alias ex merito lectione fuerint approbati a Capitulo Provinciali ad praedictos gradus, vel saltem jam praefatum examen subierint in publicis oppositionibus ad lectionem Theologiae, & ad

illam pariter manserint approbati.

15. Omnes Magistri, & Praesentati, quos de numero, seu lectione praedictis vocem habeant in omnibus actibus, & electionibus Capituli Provincialis, praeterquam in ejus diffinitorio, nisi alioquin ibi ea gaudeant ex munere. Magistris tribuatur socius, qui ad commune Conventus servitium non deputetur, & per eundem e domo egredi volentes licentiam a Commendatore petant. Ultra communem, duas pro se missas in hebdomada celebrare poterunt super communis refectiois mensuram, ejus medietatem illis ubique superaddimus, ipsos item ab omni officio altaris absolvimus, nisi in festis, & solemnitatibus praecipuis, neque in tabula hebdomada ad aliquod munus designari possint.

16. Quantum vero ad residentiam in Choro istdem Magistris denunciamus eos vi gradus specialiter esse ad studium S. Theologiae Scholasticae, Moralis, Mysticae, vel Expositivae destinatos, juxta quas tum scribendo, tum concionando, tum confessiones audiendo, debent populos instituire, ad quorum profectum sunt vere facti, & appellati Magistri; quapropter dum hujusmodi laboribus specialiter, actu, & assidue pro suo munere intenderit, eos quantum ad Chorum eisdem lectionum actualium gaudere immunitatibus declaramus. Praesentati vero ultra communem missam alteram pro se celebrare valeant in hebdomada, & eos pariter ab officio Altaris absolvimus. In reliquis autem serventur omnibus graduatis tam de lectione, quam Pulpito rationabilis consuetudo Provincialium a Capitulis Generalibus approbata, & praeter illam & praefata nulla ipsis alia privilegia permittimus.

17. Super quibus insuper declaramus Magistros, & praesentatos de gratia, modo dicto creandos in his quoque respective privilegiis, & immunitatibus contineri, ita tamen, ut quantum ad locum, Praesentati de gratia sint posteriores Praesentatis omnibus de lectione, & Pulpito, quos dicimus de justitia. Circa Magistros autem pariter ex gratia institutos observari praecipimus Decretum Capituli Generalis Optensis a SS. Innocentio XI. confirmatum videlicet in hac forma: Quod nullus ad seriem Magistrorum de numero ascendat, quin imo nec Praesentatis de lectione locum auferat, sed illis sint ubique posteriores, & immediate sedeant ante Praesentatos de Pulpito; excipimus tamen illos, qui ex praesentatura de Cathedra, & numero sint ad Magisterium assumpti, quos ad Ordinem etiam Magistrorum de lectione referri decernimus, ita ut locum, post eos omnes immediate semper obtineant.

CAPUT VII.

De forma graduandi Magistros, & Praesentatos.

1. Cum ex concessione SS. Alex. VII. Magister Ordinis per se vel alium a se subrogatum facultatem habeat promovendi suos Fratres ad gradus Doctoris, & Baccalarei, sicut in qualibet Universitate approbata, ideo constituimus, ut ipse pro confirmatione, seu collatione Magisterii, designet aliquem (si per se non conferat) ex Magistris jam confirmatis, & graduatis in promotorem ad talem gradum sub forma constitutionis istius conferendum, a quo promovendus in Magistrum gradum Doctoris Theologiae solemniter recipiat intra quatuor menses a receptione